

Évközi 20. vasárnap – 2012. augusztus 18.

Egy tanítványa egy alkalommal a lakásában kereste fel az öreg tudós professzort, hogy tanácsokat kérjen tőle készülő diplomadolgozatával kapcsolatban. Hosszasan elbeszélgettek, s miközben telt az idő, a diák újra és újra ijedten rezzent fel a falon függő hatalmas ingaóra szokatlanul erős ütéseire, melyek minden egész órában felhangzottak. Kissé bosszúsán meg is kérdezte a professzort: „Mondja, nem zavarja ez az éktelen zene-bona, amit ez az óra művel napjában huszonnégyszer? Miért nem kapcsolja ki valahogy?” „Dehogyan kapcsolom ki! Így legalább minden alkalommal, amikor meghallom az óraütést, meg kell kérdeznem magamtól, mivel és hogyan is töltöttem az elmúlt egy órát, ami letelt az életemből!” – felelte a professzor.

A mai szentírási olvasmányok arra biztatnak bennünket, hogy bölcsen használjuk fel az időt, amely itt a földön életünk keretét adja. Valóban, ha jól belegondolunk valakinek a bölcsességét vagy a balgaságát leginkább azon lehet lemérni, hogy miképpen tölti ki az időt, mivel foglalkozik élete perceiben, óráiban. Hiszen a két alapvető dimenzió, a tér és az idő közül, amelyek meghatároznak minket, embereket, az idővel gazdálkodhatunk szabadabban. Az emberiség sokat tett a történelem során azért, hogy legyőzze a térbeli távolságokat, hogy térben is kitáguljon a világa, s ért is el eredményeket. A tér azonban mégiscsak jobban behatárolja az ember lehetőségeit, s nem is mindenkinek adatik meg a lehetőség, hogy óriási távolságokat hidaljon át, hogy kimozduljon abból a kis világból, amely általában körülveszi. Vagy ha át is települ innen oda, ott is csak ugyanúgy meglesznek a térbeli korlátok. Az idő felhasználása tekintetében azonban valamelyest szabadabban dönthetünk. Különösen a mai korra jellemző – az elmúlt évszázadokkal összevetve – hogy az emberek többségének jócskán megnövekedett a szabad ideje. Még akkor is igaz ez, ha sokan talán felhördülnek ezt a kijelentést hallva, gondolván, hogy alig jut idejük valamire is, állandóan rohannak. Azonban ha jól utánagondolnak, be kell látniuk, hogy annak a sok-sok dolognak a jó részét, amivel kitöltik életük perceit, ők választották meg szabadon, míg a múltban élő embereknek erre sokkal kevésbé volt meg a lehetőségük.

Igen, életünk bölcsességét vagy balgaságát elsősorban az mutatja meg, hogy mire használjuk fel az időnk. Mitől lesz azonban bölcs vagy balga az időtöltésünk? Mit kell tennünk, ha bölcsnek akarunk lenni? Hiszen sokan úgy gondolják – és úgy is élnek – hogy nem lehet értelmesebb dolgot tenni annál, mint ami az adott pillanatban a legjobban esik, a legélvezetesebb, ami éppen kielégíti valamilyen aktuális vágyunkat. Csakhogy az élvezetes pillanat vagy óra elmúlik – s utána, vagy éppen miatta keserű napok, hetek, esetleg évek, vagy netán egy egész megnehezített élet következhet. Nem, a bölcsen eltöltött idő olyan, amit nem kell utána megbánnunk, amellyel nem okoztunk kárt sem másoknak, sem önmagunknak. Amelyben építettünk, és nem romboltunk, amelyben többek lettünk, és nem kevesebbek, amelyben előre haladtunk, és nem visszacsúsztunk. Más az okosság és más a bölcsesség. Az okosság arra képesíti az embert, hogy kitűzött céljait a legalkalmasabb, legcélravezetőbb módokon érje el. Azonban a cél itt lehet rossz is! A gátlástalan és gonosz emberek is lehetnek nagyon okosak, és sokszor azok is. A bölcsesség azonban nem egy-egy tettről, egy-egy részleges célról szól, hanem az egész életünk irányultságáról. A végső, legfőbb célját szem előtt tartó, mindig annak fényében dönteni igyekvő embert nevezzük bölcsnek. Krisztus hitünk szerint a végső, legfőbb cél pedig az üdvösség, az örök, boldog élet, amely túlmutat ugyan ezen a világon, de amelynek elérésén mégis csak ebben a világban fáradozhatunk.

Az utat a boldog örökkévalóság felé Jézus mutatta meg tetteiben és szavaiban. Az Ő követése az igazi életbölcsesség. Róla szólnak az olvasmányban a Prédikátor szavai, amikor az ételét és italát minden éhezőnek szívesen nyújtó Bölcsességről beszél. A krisztuskövetésről beszél Szent Pál apostol is a szentleckében, amikor arra biztat, hogy helyesen használjuk föl életünk perceit.

- Másokat is szeretve, szolgálva, ne csak önös érdekeink után futva.
- Szeretből áldozatokat is felvállalva, nemcsak az élvezeteket keresve.
- Építve, gazdagítva a világot, nemcsak pusztítva és fogyasztva.
- A kötelességeinket szorgalmasan, hűségesen teljesítve, nem lustán és felelőtlenül.
- Imádkozva, Istent dicsérve, bármennyire is értelmetlen időtöltésnek tűnik ez sokak számára.
- Persze enni-inni, pihenni is lehet és kell is Isten dicsőségére, de ez valóban az épülést, a regenerálódást szolgálja, ne a leépülést és a másoknak okozott ártalmat!